

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут економічний

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інноваційна діяльність підприємства

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Інноваційна діяльність підприємства
Викладач (-і)	к.е.н., доц. Стефінін В.В.
Контактний телефон викладача	+38(067)2992171
Е-mail викладача	volodymyr.stefinin@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 ECTS, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Сучасний світ стає все більш динамічним і розраховувати на успішну діяльність можуть лише ті підприємства, які здатні генерувати і успішно втілювати у практичну діяльність нові ідеї, нові рішення тощо. Тому саме інноваційний шлях розвитку, що орієнтується на довгострокову перспективу, відповідає сучасним викликам та тенденціям. Для формування конкурентних переваг підприємствам необхідно орієнтуватися на інноваційний вектор розвитку. Адже в динамічних економічних умовах сьогодення, при існуючому рівні конкуренції та швидкості технологічних змін саме інновації є головною умовою економічного зростання.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета вивчення курсу полягає у формуванні у студентів знань та вмінь щодо забезпечення інноваційного розвитку підприємства, оцінювання його інноваційного потенціалу, обґрунтування та реалізації ефективних господарських рішень з розвитку економіки підприємства на інноваційних засадах.</p> <p>Завданнями дисципліни полягає в вивченні понятійного апарата дисципліни «Інноваційна діяльність підприємства», освоєнні методологічних основ формування організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку підприємства, вивченні теоретичних основ і оволодіння методичними підходами щодо вибору напрямків інноваційного розвитку підприємства, оцінюванні результативності формування та використання інноваційного потенціалу підприємства та набутті вмінь обґрунтовувати напрямки пріоритетного інноваційного розвитку та альтернативні варіанти управлінських рішень.</p>	
4. Компетентності	
<p>Інтегральна компетентність</p> <p>ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.</p>	

ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

5. Програмні результати навчання

ПРН 14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

6. Організація навчання

Обсяг курсу - 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
практичні	20
самостійна робота	50

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	076 Підприємництво, торгівля і біржова діяльність	третій	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	кількість год.					
	Денна форма навчання			Денна форма навчання		
	лекції	практичні і заняття	самостійна робота	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Тема 1. Предмет і методи дисципліни. Еволюційно-інституціональні теорії інноваційного розвитку підприємства. Передумови виникнення інноваційних теорій економічного розвитку. Еволюція парадигми економічного розвитку підприємства.	2	4	5	2		9
Тема 2. Інноваційний розвиток підприємства: основні поняття, принципи, методи. Формування організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємства. Вплив інноваційної діяльності на економічний розвиток підприємства. Поняття інновації, інноваційної діяльності, інноваційного процесу. Класифікація інновацій. Етапи виникнення інновації.	2	2	6		2	8

<p>Типи шляхів економічного розвитку підприємства. Принципи інноваційного розвитку. Формування організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємства. Структура організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємства. Методи управління інноваційним розвитком на макрорівні. Функції управління інноваційним розвитком на мікрорівні. Система управління інноваційним розвитком.</p>						
<p>Тема 3. Напрямки інноваційного розвитку: поняття, класифікація та порівняльна характеристика. Сутність і класифікація напрямків інноваційного розвитку підприємств. Порівняльна характеристика напрямків інноваційного розвитку залежно від спонукальних мотивів. Критерії і методичні основи вибору напрямків інноваційного розвитку підприємства.</p>	4	2	5	2	2	8
<p>Тема 4. Маркетинговий підхід до розроблення і виведення інновацій на ринок. Розроблення ідей і задумів інновацій та їх аналіз. Об'єктивні умови появи інновацій. Функціональна схема інноваційного процесу. Інноваційний і життєвий цикли продуктової інновації. Маркетингові інструменти на етапах інноваційного процесу.</p>	2	2	6	2		9
<p>Тема 5. Ресурсне та інформаційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства. Система</p>	2	2	6		2	8

механізмів інвестування інновацій. Механізми мобілізації власних коштів. Механізми мобілізації позичкових коштів. Механізми мобілізації залучених коштів.						
Тема 6. Розроблення інноваційної стратегії розвитку підприємства в контексті особливостей регіону. Особливості розроблення інноваційної стратегії розвитку підприємства. Складові стратегії інноваційного розвитку. Чинники та критерії вибору інноваційної стратегії.	2	2	5		2	8
Тема 7. Інвестиційна та маркетингова стратегії інноваційного розвитку підприємства. Інвестиційна стратегія інноваційного розвитку. Складові загальноекономічної стратегії розвитку суб'єкта господарювання. Взаємодія стратегій розвитку підприємства. Принцип паралельності розроблення інвестиційної і маркетингової стратегій інноваційного розвитку. Принципи, етапи та критерії розроблення інвестиційної стратегії інноваційного розвитку.	2	2	5			8
Тема 8 Бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства. Етапи розроблення й реалізації інноваційного проекту: розробка концепції проекту, власне проектування, виготовлення і просування на ринок інноваційної продукції. Групи бізнес-процесів управління інноваційними проектами.	2	2	6	2		8
Тема 9 Методи оцінювання рівня інноваційного	2	2	6			8

розвитку підприємства. Методи вимірювання рівня інноваційного розвитку: розрахунок зростання обсягів доходу у порівнянні з аналогом; оцінювання ефективності інновацій за показниками терміну корисного використання; застосування системи оціночних показників, які враховують інтереси різних учасників інноваційного проекту; розрахунок інтегрального (загального) ефекту від створення, виробництва та експлуатації нововведень; застосування методів компаундінгу та ануїтету у поєднанні з методом дисконтування; використання двох норм доходу на капітал						
Підсумкове заняття	20	20	50	8	8	74

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	Поточне тестування та самостійна робота			Сума балів з навчальної дисципліни
	Модуль 1		Модуль 2	
	Змістовий модуль 1 поточний контроль	Змістовий модуль 2 Самостійна робота	Змістовий модуль 3 Індивідуальне завдання	
	Теми 1-9	Теми 1-9	Теми 1-9	
	40	50	10	
	100			

Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою

Шкала оцінювання для заліку		
університетська	національна	шкала ECTS (ЄКТС)
90 – 100	Зараховано	A
80-89		B
70-79		C
60-69		D
50-59		E
26-49	незараховано	FX
1-25		F

Практичні заняття	Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час практичних занять сумуються і розраховується середнє арифметичне
-------------------	---

	<p>(із заокругленням до десятих).</p> <p>Середній бал за поточний контроль переводиться у 40 бальну шкалу.</p>
Контрольна робота	<p>Контрольна робота проводиться на семінарському занятті за темою розроблення інноваційної стратегії розвитку підприємства. Студенти готують виступ з прикладу організації інноваційної діяльності на підприємстві та презентують його. В умовах змішаного, дистанційного чи заочного навчання виступ відбувається з використанням програми Zoom чи іншої он-лайн платформи.</p> <p>Передбачено виконання контрольної роботи, яка виконується під час семінарських занять (оцінки 2, 3, 4, 5).</p>
Самостійна робота	<p>Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (дві спроби – кращий результат).</p> <p>Максимальна оцінка за тестування становить 50 балів.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає виконання індивідуального завдання на вибір студента:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій за заданою тематикою 2. Написання реферату (есе) 3. Аналітичний звіт власних наукових досліджень за відповідною тематикою 4. Підготовка презентації за заданою тематикою 5. Виконання розрахункової графічної роботи <p>В індивідуальному завданні вказується назви завдання, шифру групи та прізвища виконавця.</p> <p>Захист відбувається під час практичних занять. При необхідності завдання можна надіслати викладачу на електронну пошту.</p> <p>Максимальна оцінка становить 10 балів.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент повинен набрати не менше 50 балів у сумі за три змістові модулі:</p> <p>ЗМ 1. Поточний контроль (максимум 40 балів).</p> <p>ЗМ 2. Самостійна робота (максимум 50 балів).</p> <p>ЗМ 3. Індивідуальне завдання (максимум 10 балів).</p> <p>Якщо студент набрав менше 50 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою теоретичної і прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p>
Підсумковий контроль	<p>Підсумковою формою контролю є залік який виставляється як сума балів за модулями.</p> <p>Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на залік, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.</p> <p>Повторне складання заліків допускається не більше двох разів з кожної дисципліни:</p> <p>один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання або усне опитування відповідно до</p>

	<p>програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.</p> <p>Здобувача вищої освіти, який не ліквідував академічну заборгованість у встановлені терміни без поважної причини, відраховують з університету за академічну неуспішність або за його згодою направляють на повторне вивчення навчальної дисципліни (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).</p>
--	---

8. Політика навчальної дисципліни

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення в університеті <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).

Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

9. Рекомендована література

1. Колодійчук, А. В. Інноваційний розвиток промисловості: завдання управління при врахуванні умов недосконалої конкуренції [Текст]: монографія / Анатолій Володимирович Колодійчук. – Львів : Ліга-Прес, 2015. – 324 с.

2. Інноваційний розвиток підприємств сфери торгівлі: світові тенденції та практика в Україні [Текст]: монографія / за ред. С.А.Давимуки. – Львів : ДУ "Ін-т регіон.досліджень", 2016. – 432 с.

3. Менеджмент зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності [Текст]: навч.посібник для магістрів / за ред. Ковтуненко К.В. – К. : ЦУЛ, 2018. – 505 с.

4. Попович, Олександр Сергійович. Науково-технологічна та інноваційна політика: основні механізми формування та реалізації [Електронний ресурс] : монографія / О. С. Попович ; голов. ред. Б. А. Маліцький ; Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва НАН України. - (видання друге виправлене і доповнене). - Київ : ТОВ "Про формат", 2019. - 342 с.

Інформаційні ресурси:

1. Закон України про інноваційну діяльність: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>

2. Українські підприємства фінансують інновації здебільшого власним коштом – аналітичне дослідження “Інноваційна діяльність в Україні у 2019 році” URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/ukrayinski-pidpriyemstva-finansuyut-innovaciyi->

zdebilshogo-vlasnim-koshtom-analitichne-doslidzhennya-innovacijna-diyalnist-v-ukrayini-u-2019-roci

Наукові публікації:

1. Геселева, Н. В., and М. О. Королік. Інноваційна діяльність підприємств України: особливості, стан, проблеми, перспективи. Diss. РВЛ ЦНТУ, 2020. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/9924/1/Proceedings-3thISPC-2020-76-78.pdf>
2. Купко, О., and С. Є. Ткаченко. "Інноваційна діяльність як основа розвитку підприємства." (2020). URL: <http://dspace.khntusg.com.ua/bitstream/123456789/11826/1/10.pdf>
3. Корнієнко, В. В. "Інноваційна діяльність підприємства як основна складова розвитку бізнесу 2020." Розвиток освіти, науки та бізнесу: результати 2020: тези доп. міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 3-4 грудня 2020 р.– Україна, Дніпро, 2020.–Т. 1.–638 с.: 529. URL: <http://dspace.uccu.org.ua/bitstream/123456789/10007/1/%28Part%201%29%20Conference%20Results%202020.pdf#page=529>

К.є.н., доцент кафедри теоретичної
і прикладної економіки

В.В. Стефінін